

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Videant Consules!

Sibiu în Octomvre.
(Incheiere).

Să lăsăm însă computurile teoretice și extremele în păreri și dispozițiuni, și să cugetăm consciențios asupra cifrelor lui Keleti, faptele cu logica lor. Să aruncăm o privire fugitivă asupra patriei noastre și să constatăm cât e adevăr din cifrele fatale, și cât are de a se scrie pe contul șovinismului, care având de a apăra în dietă deficitul de „numai 17 $\frac{1}{3}$ milioane” are lipsă de date spre a documenta, că investiturile culturale (beruházások) cum sînt: mitrelezele honveșilor, cumpărarea din partea statului a liniei de cale ferată Oradea Brașov, portul dela Fiume ș. a. recer spriginirea marilor nostri bărbați de stat. Să mergem dară în comitatele vechi ale patriei noastre d. e. într'al Clujului, și să constatăm, că din comuna Monostur (K. Monostor), unde a înființat și susține era constituțională un institut academic de agricultură rațională! în urma celor 200 procese urbariale s'a depozitat (cam la Tofalău) 200 de familii române, a căror membri s'au imprăsciat în toate patru direcțiunile lumii până pe la Dobrogea și Chișineu.

Să trecem spre munte la comunele Someșul cald și rece, Muntele rece, Calata, Măguri, Mărișel și să constatăm, că de vre-o 10 ani încoace de când li s'a luat pe cale politică (!) comunelor acestora dreptul centenariu de pășunit și lemnărit și se șicanează până la sânge din partea fiscalului și a unor particulari, potentăți mari, cu procese de segregare și comasare, a ajuns cea mai mare parte a locuitorilor de se nutresce preste earnă cu muguri de brad!

Să constatăm că locuitorii comunei Agărbiciu nu mai posed astăzi atâta avere imobilă, cât face suma restanței de contribuțiune publică. Să trecem apoi în partea din jos a comitatului la câmpia transilvană și să amintim din nenumăratele și fără de numele miseriei, ce le vom afla acolo numai la comuna Cistelic (Csehtelke), unde din 40 de iobagi eliberați cu câte 30 de jugere, astăzi vom mai afla 3, și trei, cari mai posed câte 5—6 jugere, pe când ceilalți cu familiile lor locuiesc prin hurube (găuri săpate în pământ) și se nutresc earna cu bostanii și napii, ce nu au putut stringe cutare posesori de pe câmp! Dar să mergem mai departe; comitatul acesta e, har Domnului! lung destul, se întinde cu toată „arondarea” dela un cap până la celalalt al țerei, — căci așa va fi recerut ușurarea administrațiunei! — să mergem dară până lângă Teaca în comunele Pintic și Ocna săsească și să constatăm, că jumătate din casele și grădinile acestor comune stau pustie de 4—6 ani. Dar să lăsăm comitatele vechi cu miseriile lor și să venim la punctele foculare ale romanismului, la comunele cele (quondam!) mari și avute din giurul Sibiului și a Brașovului: Săliște, Poiana, Rășinari, Săcele și să întrebăm unde e preste jumătate din locuitorii cari impopulau înainte de era constituțională de

astădi aceste comune? Ear cei ce au mai rămas, ce viață duc ei astăzi de când au sugrumat șicanele și torturile polițiane comerțul (de lână și pei) cu România?

Eată dar aici în câteva trăsuri fugitive fapte, cari își au logica lor dureroasă dară necontestabilă, și pe basa căroră trebuie să admită „stoicii” nostri că populațiunea română din Transilvania scade într'o disproporțiune însemnată.

Se poate că e așa, vor dice ei, dar „ce să'i faci?” Au nu vedeți că estermnarea acestei naționalități e sistem și programă politică? Cine va înnota în contra torentului? Ne trebuesc milioane ca să putem numai încerca oare-care îmbunătățire a tristei sorți a poporului nostru! De unde să le luăm?

Să le concedem că de a pune stavilă decăderii unui popor nu e lucru mic; dar pretindem să ne concedă și densesi, că de aici nu urmează ca să stăm cu mâinile în sin și cu capul pe butuc.

Situațiunea noastră nu e fără de păreche, casul nostru nu e unicul în istoria popoarelor lumii. Nu putem fi dintre toate câte au fost și sînt numai noi condamnați de soarte de a fi duși ca mielul la junghiare. Nu admitem că „n'ai ce'i face,” că nu se poate salva un popor cu atari calități naturale, cum le aflăm acele la poporul nostru; și nici decum nu admitem aceea, că dacă se și recer puteri materiale spre salvarea existenței noastre, nu am avé de unde să le procurăm.

Spartanii — ca să alegem a nume un exemplu cunoscut la mic și mare — aujunseră sub dualismul personal (diarchia sau domnirea de doi regi 1152—882 a. Chr. dela Euristhenes & Procles până la Licurg) în doaga morții. Egoismul cel mârșav, setea de avere deveniseră însușirile principale ale caracterului lor, și aceste nimiciseră morala, religiunea și tot ce e nobil în om, și le desecă toată puterea de viață. „Voiți și veți fi” le duse atunci Licurg; ear ei scriseră devisa aceasta în inima și pe drapelul lor politic, și în scurt deveniră poporul de frunte și remaseră ca atare preste 5 seculi în marea și admirata Grecie antică. Nu au cerut și nu au primit dela nimeni milioane, căci milioane a fost sufletul lor cel adevărat patriotic (național), care i-a învățat „de a trăi ca albinele; nice unul pentru sine, dară toți pentru patrie” (Plutarch).

Dar câte de aceste în decursul veacurilor, câte chiar astăzi dinaintea ochilor nostri?!

S'a implinit 100 de ani (dela Iosif II) de când puternicul element german se opintese din toate reputețile a nimici existența națională a Cehilor; a unui popor situat topografice cu mult mai rău decât noi, și cu mai puține, eminente calități naturale, decât poporul român. Și totuși îi vedem astăzi revindicânduși drepturile lor în fața și auzul lumii. Nici lor nu li-a picat milioane din ceriu, nici i-a smuls vre-o minune supranaturală dela marginea abisului; unirea în cutete și simțiri, adevărata vir-

tute națională e drapelul lor, nu fariseismul național.

Să ne lăpedăm și noi de acesta! și tocmai dacă insistăm la credința că numai vre-o minune va mai puté salva existența noastră națională, apoi numele minunei e: **Emancipațiunea intelectuală a poporului român.**

Silviu.

Revista politică.

Sibiin, în 26 Octomvre

Nu credem că vom face vre o surprindere cuiva din publicul cetitoriu românesc dacă vom aminti că „Pesti Napló” pretinde ca indigenatul unguresc să se dea numai acelora, cari știu unguresce. „Pesti Napló” ar trebui să meargă și mai departe, și cine stă bun că șovinismul nu va aduce treaba acolo, adecă să recomande crearea unei legi, care să o voteze dieta, conform cărei toți cetățenii unguresci *ab antiquo*, căți nu știu vorbi unguresce să fie lipsiți de dreptul de cetățeni și să se pună sub protecțiunea staturilor străine, după cum vor afla cu cale lipsiții și după cum vor fi aplicate și staturile străine de a'i lua sub protecțiunea lor. Poate că măsura aceasta ar scăpa guvernul de bătaia de cap, cum să se delătore deficitele. Cetățenimea purificată astfel ar înflori neimpedecată, de oare-ce nu o ar mai reținé cei cu limbi nemaghiare în prosperare; pentru că în fine economiștii cei mari din Ungaria sînt convinși de mult, că prosperarea unui stat ca al nostru este foarte dependentă de cunoștința limbei maghiare.

„N. P. J.”, poate unde este scris nemțesce, este de altă părere. Foaia aceasta, unde vede cum cresc poverile statului din an în an; cum dela 1872 au crescut până în anul acesta povara impozitelor cu douăzeci și șapte milioane, — apelează la trezvia și înțelepciunea cetățenilor și i' provoacă să cugete serios și în consciința sufletului, că „o țeară de o întindere așa de modestă cum este Ungaria, cu populațiune și cultură puțină, o țeară care în cea mai mare parte trăiesce din producțiunea agricolă și a cărei industrie acum începe a umbra în picioare — poate, este în stare, a plăti numai impozite directe în sumă de nouăzeci și mai bine milioane și pe lângă aceasta să se mai și desvoalte economicese?...” Familiile a căror bună stare crește sau stă pe loc sau scade nu se pot numera, nu se pot esamina bilanșurile anuale a le milioanele dela mai multe economii private, dară se poate afirma cu siguranță, că o țeară, în care prețul pământului și al lucrului este în creștere, unde pentru întreprinderi noue se găsesc întreprindători și capitale destule, unde impozitele încurg fără de mijloace silnice și esecuțiunile sînt foarte rare — că o astfel de țeară prosperează. Unde înse se vede tocmai contrariul de la aceste simptome se poate afirma earăși cu siguranță, că acolo stau reu acțiunile cu prosperarea, cu buna stare. Toate aceste simptome nefavorabile le găsim la noi în

țeară. De aci facem conclusiunea, că la noi în țeară crearea adevăratului capital stă locului. O populațiune de mărimea și de modesta bunăstare cum este preste tot cea din Ungaria nu este în stare, ca după acoperirea trebuințelor sale anuale să mai plătească numai impozite directe 90 milioane și apoi să mai și capitalizeze și investeze. Impozitele directe au crescut în opt ani cu treizeci milioane și cu treizeci de milioane au crescut și datoritiile de stat. Eată bancrotul spiritual al fiscalismului, care încă se neagă, dară care nu se mai poate ascunde.

Din România ne aduc diarele rea novelă despre afacerea Arab-Tabia. Eată ce dice „Resboiul” în privința aceasta:

„Comisiunea întocmită pentru regularea cestiunei Arab-Tabiei s'a întors în capitală fără Arab-Tabia. Motivul invocat cu atâta ușurință de guvernul nostru, cumcă nu este alt loc pentru construirea unui pod peste Dunăre, s'a găsit nefundat, și astfel acest important punct strategic ni s'a luat din mână.”

Ambasadorul turcesc din London Musurus-pașa a asigurat lordului Salisbury, că Turcia este gata a introduce reformele cerute de Anglia. Cu această asigurare stă în legătură contramandarea escadrei care era trimisă la Vurla.

Din Carloviț.

22 Octomvre.

Conclusele congresului, încât au lipsă și de votul episcopatului, se vor deriva la sinodul episcopesc. După ce și va da și Corporațiunea aceasta părerea în privința lor să reîntorc la congres, care are să le substearnă Maj. Sale spre aplacidare preainaltă. Proiectele privitoare la dotațiunea episcopilor și la budgetul pe an. 1881 și 1882 s'au amănat. Budgetul pe 1880 s'a votat în două ședințe. La ordinea zilei sînt raporturile comisiunei scolare și de revisiune. Congresul se va închide duminică în 28 Octomvre.

Din Bucovina.

De ce i doare pe Ruteni. Un corespondent de naționalitate rutean se plînge într'o corespondență către „Osten” că Rutenii ar fi desconsiderați la universitatea din Cernăuți în privința limbei nu numai de către Germani ci, cât privesce facultatea teologică, și de către Români.

Înainte de a se deschide universitatea din Cernăuți, precând facultatea teologică de acum era un institut de învățământ teologic, limba ordinară de propunere a fost exclusiv cea română, numai teologia pastorală se propunea și în limba ruteană. După întemeerea universității s'a introdus prin ordinațiune ministerială ca limbă ordinară de propunere la toate facultățile limba germană, o măsură aceasta, cu care cele două populațiuni principale din Bucovina, Românii și Rutenii, nu pot fi mulțamiți. S'a statorit, ce e drept, o excepțiune în privința teologiei practice, a pastoraliei

catechetice, omiletice, liturgice și a eserețiilor împreunate cu aceste, pentru cari s'a hotărât ca limbă de propunere limba română și ruteană. Pentru a ușura transacțiunea s'a statorit în mod excepțional ca istoria biserice, dreptul canonic și disciplinele auxiliare teologice să se propună deocamdată în limba germană. Cu toate aceste cele mai multe discipline teologice auxiliare se propun, în contra legii, numai în limba română. Mai mult, Calinescu, care este ales decan pe anul scolastic 1879/80, și-a permis a șterge din indicele unui ascultător de teologie (rutean) studiul anunțat de profesorul Kaluzniacki pe semestrul de iarnă. „Despre literatura Slavilor apuseni în secolul 15 și 16”, cu observarea: „De acesta nu ai d-ta lipsă, alegeți alt ceva” și a demandat să și cumpere alt indice.

Pe timpul de înscriere a mai espedat Calinescu pe doi ascultători cari s'au prezentat cu naționala lor în limba maternă, în două rânduri sub diferite preteste, odată, pentru că nu și-au făcut naționala bine, de altă dată, pentru că trebuiau să și ia alt colegiu, până ce i s'a împlinit dorința de a se pune limba maternă română în națională. Antăiu au scris amândoi limba maternă: ruteană, a doua oară a scris unul: română, celalalt însă: germană și a treia oară a scris și al doilea ascultător: română. Abia acum, după ce a mai câștigat doi ascultători cu limba română i-a trimis dela sine mulțămii. Și asemenea lucruri, lamentă corespondentul, rămân la facultatea teologică sub rosa. Atari lucruri nu și permite un profesor dela facultățile laice.

Mai este un profesor, născut într'un sat rutean din Bucovina, care procede acum cu cea mai mare asprime contra rutenilor. La esamenul esegetic istoric din vara anului trecut acest profesor puse unui candidat întrebarea de trei ori după oaltă în limba română, cu toate că candidatul s'a rugat și colegiul profesoral i-a încuviințat să răspundă exclusiv în limba germană, pentru că Rutenii toți nu știu limba română și se folosesc și la colocuții de limba germană. Numai după a treia oară s'a escusat că și-a uitat că candidatul are să răspundă în limba germană, însă într'un ton de foarte mare nedumerire. De altfel nu e mirare că acest domn, care a învățat întreg gimnasiul rutenesc, a maturizat în limba ruteană și numai în teologie a învățat limba română a devenit un naționalist român atât de mare și un contrar zelos al conaționalilor sei de odinioară, pentru că el aspiră la posturi înalte, poate și la postul de metropolit cu ajutorul conaționalistilor de acum. El s'a devotat deja statului călugăresc. Acest om pretins neparțial este profesorul de universitate Basiliu Repta din Banița rusască din Bucovina. Se vorbește că și în anul acesta, ca totdeauna, va propune ermeneutica în limba română.

În fine se plânge corespondentul rutean că planul de învățământ și regulamentul pentru esamene la facultatea teologică, cari s'au statorit prin ordinațiune ministerială în mod provizor numai pe 3 ani, încă tot există și acum, cu toate că dela întemeierea universității au trecut 4 ani. Se vorbește că colegiul profesoral dela facultatea teologică a dat la ministeriul de culte un protest contra ordinațiunii de mai sus și a cerut ca limba română să fie limba ordinară de propunere fără privire la Ruteni. Dacă se va adevări aceasta faimă, națiunea ruteană din Bucovina încă se va adresa către ministeriul cu o rugare pentru instituirea de catedre paralele la facultatea teologică gr. or. rădîmîndu-se

pe egalitatea tuturor națiunilor de sub sceptrul austriac.

Discursul rostit de d. Vasile Alecsandri în ședința senatului român din 10 Octomvrie.

(Urmare)

În prezența unui asemenea fapt de energetică părtinire, cum dar noi Românii să nu ne îngrigim, și să nu ne întrebăm ce vrea alianța israelită la noi?

Ea vrea și vrea să ridice seminția judaică dela cădere; vrea să dea o proprietate mare celor mai săraci și neluminați din neamul ei; vrea, pentru scopuri ulterioare, să ridice Evreii pe aceiași treaptă cu Românii în România, și au reușit a interesa pe Europa civilizată la realizarea acestui vis frumos, acestui plan dibaciu, acestei ambiții demne de oameni superiori care compun alianța israelită.

Acum să esaminăm pe ce se întemeiază alianța israelită ca să reclame pentru numeroșii sei coreligionari drepturi de cetățian în România. Care sunt serviciile făcute țării de către comunitatea judaică? Adus-au ea vre odată ajutorul ei bănuesc la nevoile Românilor fără a căta în acel ajutor un profit usurar? Unitu-s'au cu suflul la durerile țării? Împărțit'au bucuria ei în zilele de triumf? Nu!... Regret de a constata că Evreii din Moldova, afară de foarte puține excepții, s'au arătat vecinic nepăsători de soarta României, ba pot și dice chiar ostili propășirii noastre naționale. Unirea principatelor a fost pentru ei un doliu!... Independența română o emigrare, și lupta Românilor pentru acea independență un motiv de a scumpi banii, de a crește camăta și de a specula asupra miseriei obștești!

Dela 1842, când au început năvălirile, și-au crescut camăta și au proprietăți mari.

Fondat-au la noi Evreii institute de folos public? Nu! Gânditu-s'au măcar așa numiții prinți ai finanței din străinătate ca să întrebuițeze influența lor pe lângă puternicii diplomați ai țării, în favoarea acestei țări române, pe care au privit-o ca o viitoare proprietate a neamului evresc?

Nici una din aceste! Singurul Israelit care a încercat la noi o întreprindere disă de folos public, este vestitul Dr. Strusberg, și astăzi cunoaștem cât folos personal a tras el din construirea drumului seu de fer unic în felul seu pe fața pământului, și tot odată câtă pagubă a suferit, și suferă încă țara; ea plătesce scump încrederea ce a avut într'unul din cei mai celebri personaje din aristocrația israelită.

Încă odată dar să ne întrebăm prin ce manopere alianța a reușit a interesa Europa la soarta unui neam cu totul străin de neamul nostru, și care nu se poate recomanda simpatiei europene prin nici un act meritoriu săvârșit la noi?

Toate acele manopere se reduc la una și singură, însă cea mai eficace, la influența calomniei.

„Calomnies, il en reste toujours quelque chose” — dice Beaumarchais prin gura lui Figaro.

Tactica întrebuițată a fost de a arăta Europei pe nenorocii Evrei ca pe nește interesante victime ale inchiiziției române pentru religie, ear pe poporul român a l' zugrăvi cu colorile cele mai înfiorătoare de netoleranță, de fanatism, de barbarie: astfel ca să deștepte mila Europei pentru Evrei și indignarea ei contra Românilor.

Și în adevăr, d-lor senatori, ați observat cum de vre-o câțiva ani foile din străinătate devotate Evreilor, au devenit instrumente oarbe a campaniei clevetitoare întreprinsă în con-

tra Românilor. Ori ce calificare injurioasă scoasă din vocabularul trivialității, ne a fost aruncată cu sumeție de unele jurnale din Viena, din Pesta și chiar din Paris. Am fost tractați de selbete, de barbari chiar și de lași în ajunul luptei noastre pentru independență.

Cel mai neînsemnat incident atingător de un Evreu, a fost exploatat în defavoarea noastră și prezentat în străinătate cu proporții mari, pentru ca să dispună opinia publică în contrăne; și notabene: aici se vedeste perfidia. Toate faptele Românilor netălmăcite, exagerate au fost atribuite unui spirit de netoleranță religioasă ce n'a existat nici odată la noi.

De exemplu: cărcimar jidov, dovedit de înșelător de falsificator, era depărtat de pe moșia unde și exercita traficul. Foile străine strigau: persecuție religioasă.

Ori ce măsură administrativă luată de guvern pentru ordinea și moralitatea publică: Persecuția religioasă.

Ori ce lege apărătoare intereselor particularilor, votată de Corpurile Legislative: Persecuția religioasă.

Tot funcționarul, primar comisar de poliție, sub prefect, procuror, judecător: agenți ai persecuției religioase.

Chiar ministri au fost declarați de șefii acelei armate birocratice, organizată special nu atât pentru guvernarea țării cât pentru menirea de persecuție religioasă.

Dar mai mult... Un Evreu fanatic se introduce într'o biserică creștină, fură sculele sfinte și le aruncă într'un loc spurcat. Pretutindenea, aiurea chiar în țările cele mai civilizate, acel profanator ar fi fost rupt în bucăți de poporul indignat. La noi, furul sacrilegiu scapă teafăr, și pentru că este dat sub judecată: persecuție religioasă.

Mai de unădi în mijlocul Iașului, ziua nameadă mare, cu ocazia imortmentării unui rabin, Evreii au dat probe de cel mai sălbatec fanatism, insultând creștinii ce întâlneau, și maltratând femeile lor și încă poporul român au stat liniscit... nici un Evreu n'au fost atins... Cine însă se plânge de persecuție? Tot Evreul.

S'a făcut legi restrictive spre a feri pe locuitorul sătean de exploatarea Evreilor debitori de bături spiritoase, și cu această ocazie, s'a depărtat de prin unele sate câțiva cărcimari ce făceau traficul cel mai nelegal, și erau chiar gasde de tâlhari. Tipete răonete, protestări în foile evresci: persecuție religioasă; căci religia a ajuns a fi tărită și prin cărcimi ca un bun instrument de clevetire...

Și însă cu toată asprimea legilor restrictive. priviți: toate debitele de bături spiritoase și de tutun sînt în mîna Evreilor... Probă de persecuție religioasă.

Țara e plină de sinagoge unde Evreii se bucură de libertatea cultului lor... Probă de persecuție religioasă.

Evreii se bucură de libera circulare, de libera aședare în lungul și în lățul țării. Ei fac comerț fără împedecare, chiar comerțuri ilicite, au întruniri publice fără control, fundează gazete în care usează de libertatea presei până în licență, mănund cu impunitate arma batjocurei în contra Românilor și a parlamentelor noastre. Probă de persecuție religioasă.

Ce se mai spun?... 'Mi-ar trebui zile întregi ca să însemn aici inchipuitele probe de persecuție religioasă, prin care alianța israelită au căutat a depinge neamul Român, ca un neam netolerant, barbar, bun de șters de pe fața pământului.

Eată însă un document de o mare însemnătate care se găsește în dosa-

rele congresului de la Berlin, un pasagiu din rechisitorul prezentat acelu congres de alianța israelită, rechisitor care negreșit a servit de basă prescripțiilor ce ne privesc în tratatul încheiat în capitala Prusiei.

Veți vedé până unde a mers lipsa de loialitate, îndrăsneala calomniei și ura israelită în contra noastră.

Ascultați: „În România situația „Israelitilor, foarte numeroși, este „încă grozavă! De doi ani ei sînt „jertfa celei mai crude persecuții.. „Mai în fie-care an Europa este uită „mită la poveștirea rescoalelor, uci „derilor, prădilor și isgonirilor... en „masse, de care Evreii sînt victime.”

Audiți, d-lor senatori? Rescoale ucideri, prădi!... Ar crede cineva că aude vorbind de Maroco, sau de Spania pe timpul lui Torquemada... Alianța a găsit de *bonne guerre* a pune pe sama României de astăzi crudițiile suferite aiurea de Evrei în secolii trecuți prin țările cele mai civilizate.

Dar să cetim mai departe: „La „aceste violențe s'a adăogat... en „masse persecuția legală cu un șir de „legi ce esclud pe Jidani dela toate „întrebuițările, dela toate carierele „liberale, dela toate funcțiunile pu „blice, și dela numeroasele ramuri „comerciale, împiedecând până și e „sercițiul cultului religios, „și căutând prin toate mijloacele pu „tincioase a i reduce la miserie și a i degrada.”

Ați audit? Noi împedecăm esercițiul cultului religios, și cu toate aceste țara îi plină de sinagoge. Noi îi reducem la miserie, și cu toate aceste comerțul întreg și industria, și avutul monetar sînt în mîna lor. Noi îi degradăm când se degradă ei însuși prin fanatismul lor, și prin degradatoarele lor năravuri. Cum găsiți veracitatea acuzărilor și ce nume se cuvine procedului israelit.

Mai departe: înzădar puterile garante, rezemându-se pe art. 46 din convenția dela Paris care acordă Israelitilor drepturi civile cel puțin nu reclamat în contra acestei politici funeste și barbare... România a ramas fără milă pentru Israeliti... etc. etc.”

Audiți cum Evreii ne injură, cum ne califică de barbari chiar într'un act oficial menit a fi supus sub ochii Congresului.

Eată prevederile acelei Convențiuni din 19 August 1858, prevederi pe cari noi ne am fi abținut de ale esecuta:

„Art. 46. Moldovenii și Valachii „de toate riturile creștine se vor bu- „cura deopotrivă de drepturi politice. „Aceste drepturi se vor puté a- „corda și altor culte prin dispoșiți „legislative etc. etc.”

Se vor puté acorda nu vrea să dică că se vor acorda. Nu are un înțeles obligatoriu pentru Români. Cu toate aceste asemenea dispoșiți legislative s'au înscris în codul civil din 1864. Veți art. 9. și 16. Care Evreu însă a voit să profite de ele? Nici unul!...

Pentru ce? Pentru că Evreii afară de un prea mic numer nu țin la drepturi politice: ei țin numai drepturi civile, adecă la dreptul de a cumpera pământuri, rămânend tot sub protecțiunea străină. Ei țin la ștergerea art. 7 din Constituțiune pentru ca odată puși pe aceeași linie cu ceilalți străini din țară, să profite de dreptul de a deveni proprietari de imobile rurale, și să ajungă astfel la scopul lor de a deveni stăpânii acestei țări.

Eată, d lor cum alianța a exploatat cu profit câmpul murdar al calomniei, și Europa, îndusă în eroare a crezut-o: da! a crezut-o Europa luminată!...

Noi am desprețuit aceste cleve-

tiri dîlnice respândite prin foile de publicitate: am comis greșala de a nu ne apăra la timp dinaintea opiniei publice, și de a răspunde la nestepărduți arătând la rîndul nostru adevărul. Și acest adevăr este, că nu noi sîntem persecutații: nu noi comitem crima persecuției religioase în contra Evreilor, și Evreii comit crima unei persecuții complexe în contra noastră, persecuție și religioasă și economică și națională.

Am neglijat de a desfășura în ochii Europei tabloul îngrozitor al năvălirii sistemate și demoralizatoare a Evreilor, unii isgoniți din Austria și din Rusia, pentru purtările lor nelegale, și cei mai mulți trămiși la noi din ordinul Alianței israelite. Am neglijat de a pune în privirea lumii lungul isvod de locuitori aduși la sapă de lemn, și de familii odată avute și astăzi scădute în sărăcie, prin unealta infamă a usurei și prin răpirea neașteptată a Evreului ce exploatează Moldova. Am neglijat de a publica în foile europene durerosul și înspăimîntătorul martirolog a nenorociților Români otrăviți de Evrei prin beături falsificate.

Spiritul apa de foc, vărsat de Americani în gura sălbaticilor a contribuit a distruge mai mult populația indigenă de cât armele de foc. Rachiul otrăvit vîndut de un Evreu prin satele noastre are aceeași pîntă și produce același efect. Demoralizarea, secarea puterilor, tîmpirea și moartea!

Acesta este adevărul adevărat! ear nu câteva incidente izolate și foarte rari cari sînt de domeniul poliției corecționale și pe care Alianța israelită le grupează cu multă dibăcie pentru ca să compună din ele un tablou de persecuție religioasă.

(Va urma.)

Discursul

d-lui protosinel Dr. Il. Pușcariu ținut la ad. gen. a despărțementului III al Asociațiunii transilvane române ce avu loc la 20 Octomvre în Gurariului.

Onoraților domni și frați! V'am făcut cunoscut atât pe cale privată, cât și pe cale publicistică, adecă prin gazetele noastre române din Sibiu, că pe astăzi vom veni în mijlocul d-voastre și eatăne cu ajutorul lui D-șeu sosiți aici! Nu mă îndoiesc, că mulți dintre d-voastră vor fi cunoscînd scopul venirii noastre în Gurariului, de altă parte eară sum aplecat a crede, că mulți dintre d-voastră vor dori totuși a ști și mai de aproape pentru ce v'am cercetat și de aceea eu din parte mi nu voi pregeta cât de pe scurt a vă face cunoscută misiunea noastră. Am venit aici cu bunăvoință față cu d-voastră, cu aceeași bunăvoință, care Asociațiunea Transilvaniei pentru liter. și cult. poporului român o are în deobște față cu întreg poporul român din Transilvania. Ați auzit cuvintele „literatură și cultură“. Aceste cuvinte mai pe românește însemnează „școală și înaintare“ „carte și învățatură“. Aceste lucruri pentru fiecare popor sînt mai de trebuință ca pâinea de toate zilele, pentru că pâinea este hrana trupului, eară învățatură este hrana sufletului, eară sufletul este partea cea alesă din om. Afară de aceste învățatură este de trebuință pentru om și pentru ca mai cu înlesnire să și poată căsciga chiar și pâinea cea de toate zilele, eară cultura este de lipsă pentru a ne deosebi, de alte ființe pămîntene prin bună purtare în societate mai ales prin religiositate și moralitate.

Poporul român din Ardeal macar că a fost dăruit de D-șeu cu cele mai frumoase însușiri naturale, totuși prin soartea lui cea rea, ce o a-

vut în țara aceasta — trebuie să dic fără voia lui — a ramas tare înapoiat în cultură și în învățatură; abia de 30 ani încoace a început și poporul român a se ridica din starea lui cea tristă. După ce s'au rupt legăturile, în cari era încătușat, poporul român s'a silit din toate puterile ca și el să înainteze în învățatură și cultură. Bărbații noștri cei mai vrednici cari au stat în fruntea bisericii și națiunii române cu puteri de uriași au lucrat a se înființa tot felul de școli prin comunele noastre românești încât astăzi esemenînd ceea ce este cu ceea ce a fost, trebuie să recunoască ori și cine că s'a făcut foarte mult, dacă asemenăm însă starea noastră în cultură și învățatură cu starea altor popoare, cari locuiesc împreună cu noi în această țară trebuie să mărturisim, că noi Români ne aflăm încă tare îndărătul lor. Adevărat timpul de 30 ani a fost peste măsură scurt pentru a ajunge pe celelalte nații: la ridicarea unui popor se cer mai multe decă, ba chiar sute de ani. Nouă Românilor ne mai stau în cale încă și astăzi o mulțime de pedeci pentru a progresa în cultură și învățatură; pentru că cultura și învățatură se căscigă numai prin școli, pentru susținerea școlilor în bunăstare se cer bani, cari la poporul nostru nu sînt cu prisosință. Bărbații noștri aflători în fruntea bisericii și a nației știind că ceea ce nu poate face unul bine pot face mai mulți au înființat Asociațiunea Transilvaniei pentru literatură și cultura poporului român. Această Asociațiune adecă societate a Românilor s'a înființat în anul 1861 și are de scop a afla mijloacele prin cari să se ridice și Români din Transilvania la o stare mai bună, ca cum s'au aflat în trecut și apoi a aplica acele mijloace acolo unde este trebuința mai mare. Această asociațiune și până astăzi a făcut mult bine pentru poporul nostru român pentru că la mulți tineri buni și talentați de nația noastră s'au dat stipendii și ajutoare în bani pentru ca ei să învețe învățăturile mai înalte la Viena, Pesta și Lipsca și alte orașe mari așa că astăzi avem și noi Români din sinul nostru bărbați învățați în toate învățăturile, precum profesori, juriști, medici, preoți luminați ș. a. Afară de aceea asociațiunea noastră a ajutat și ajută în tot anul un numer însemnat de meseriași de tot felul, așa că astăzi dacă cercetăm în unele orașe precum prin Brașov, Sibiu, Cluj, etc., aflăm cu sutele învățăceii de meserie Români, din care ies pe tot anul un numer însemnat de calfe și măiestrii. Cât de bine este aceasta sînt convins, că d-voastră înțelegeți pe deplin? Să vedem cum stăm noi astăzi! Mai înainte și trebuințele dîlnice și pretenșiunile sociale erau cu mult mai puțin ca astăzi; modul de căștig era cu mult mai ușor ca astăzi; mai înainte locuitorii din părțile dela răsărit și meadă și ale Transilvaniei trăiau binișor din economia de vite; astăzi acest ram de economie a încetat aproape de tot, mai înainte cei ce aveau ceva pămînt trăiau din el mai cu înlesnire, căci dările nu erau așa mari. Astfel multe familii dintre economii de vite au ajuns peritori de foame; astăzi pămîntul împărțindu-se preste măsură între următorii nu mai este în stare să hrănească mai multe familii; de aceea mulți se vîd nevoiți să părăsească țara, să ea lumea în cap și să și caute aiurea existența.

Este datorința celor pricepetori așa dară să vină în ajutoriu atât cu sfatul, cât și cu mijloacele materiale poporului român, care nu scie să și ajute. Asociațiunea Transilvaniei cu tot privilegiul a îndemnat pe părinți a și da mai întăi copii lor la școală și după ce au învățat a ceti, a scrie și a socoti ai da la meserie, cătră care are aplecare căci meseriile sînt astăzi unicul mij-

de a scăpa poporul nostru român de proletariatul, ce 'l amenință. Cu meseria poate astăzi trăi cineva în modul cel mai bun; prin meserii s'au ridicat alte nații, meseriași de prin orașe și sate trăiesc de o sută și de o mie de ori mai bine ca țeranii; meseriași de prin oraș sînt proprietari de case și cu frumoase averi. La meserii trebuie dară fiecare părinte cu minte să și dea copii sei căci numai așa le poate asigura un viitoriu sigur și onest.

Asociațiunea Transilvaniei precum am șis mai sus ajută din toate puterile și cu bani pe astfelu de copii seraci de român, cari învață meserie. Așa pe tot anul împarte câte 30—50 ajutoare pentru meseriași.

Cu un cunent Asociațiunea transilvaniei are scopul a sprigină pe toate terenele înaintarea Românilor și dacă până astăzi n'au putut face mai mult cauza a fost, că mijloacele ei sînt până acum prea mici decă să poată face mai mult. Mai mulți Români prea vrednici din sinul nații noastre au dat sume însemnate pentru a se pune temeiul la un fond al Asociațiunii. Acești Români a căror nume va rămâne scris cu litere de aur, pentru toate timpurile, se impart în trei categorii aceia cari au plătit dela două sute fl. în sus se numesc membrii fondatori ai Asociațiunii, aceia cari au plătit o sută fl., odată pentru totdeauna, sau 5 fl. pe tot anul, se numesc membrii ordinari ai Asociațiunii. Afară de aceea ori și cine poate contribui după puteri și după cum 'l lasă inima și mai puțin din când în când. Pe calea aceasta fondul Asociațiunii s'a ridicat la sumă aproape de 80 mii fl., macarcă în tot anul a împărțit stipendii și ajutoare. Acești bani se chivernisesc prin un comitet central care are locul în Sibiu. Despre acești bani comitetul dă în tot anul socoteală înaintea adunării generale la care se adună membrii din toată țara.

Comitetul central au întocmit și alte comitete mai mici, cari să țină adunări pe sate și să vină în atingere cu poporul spre a i arăta căile cele adevărate spre cultură și a l lumina despre mijloacele spre progres. Un atare comitet sîntem și noi cei ce v'am conchemat pre D-voastră aici. De aceea ca directorul despărțementului Sibiu al Asociațiunii, ve provoc frățesce pre toți cei ce simțiți românesce să contribuiți după puțință fie care pentru înaintarea scopului Asociațiunii Transilvaniei acum și în viitoriu.

Varietăți.

* (Postal). În urma dispoziției ministrului de comerț ddo 11 Octomvrie Nr. 25,385 posta între Deva și Baia de Criș, carea până acum comunica numai cu un cal, din 1 Decemvrie n., va comunica cu 2 cai.

* (Comitatul Sibiu). Comisiunea verificatoare se va întruni în 13, 14 și 15 Noemvrie spre a îndrepta lista viristilor pe anul 1880.

* (Denumire). Dr. George Mureșan este denumit de doctor secundariu al spitalului de țară din Cluj.

* (Darea pentru puscă) în Engliterea a adus pe anul 1879 un venit curat de 800,000 fl.

* (Din Bucuresci) ni se scrie că Alteța S. Regală Doamna va sosi pe Luni la Bucuresci, asemenea și A. S. R. Domnul se va întoarce Duminecă din Dobrovia la Bucuresci.

* (Miseria în Ungaria). În comitatul Torontalului prețul grăului s'a urcat la 15 fl. și al cucuruzului la 7 fl. 50 cr. pro hectolitră. Pentru poporul sêrac așa dară preste eamnă foamea este sigură. Țeranii, cari n'au nici un mijloc spre a puté erna vitele cornute și porcii, se grăbesc a și vinde toate vitele cu prețuri bagelele ne mai pomenite. Cine are vr'o

doi bani poate cumpăra de present în acest comitat o vacă fătată cu vitel cu 25 fl., eară porci îngrășați cu 12—15 fl. v. a. De mare fericire se bucură bieți oameni în Ungaria!!

* (Cetatea Merw). Cetatea Merw, celebră încă din vechime, după o luptă crâncenă a respins de Ruși spre Caspica.

Dăm aici câteva notițe istorice și etnografice ale cetății care creează de astăzi înainte o inimicție capitală și estremă între Anglia și Rusia.

Pe drumul ce duce la Herat (nordul Afghanului) la Kiva și Bochar se află cetatea Merw, capitala canatului cu același nume, care ca și acum al 1868 după expedițiunea Rusiei contră, a tras atențiunea Europei și în special a Angliei. Merw este una din cetățile cele mai vechi ale Asiei cecătrale și locuitorii de acolo pretind ni acest oraș a esistat cu 2,400 de ani înainte lui Mohamed și a fost capitala unui principat autonom. Într'adevăr acest oraș a esistat pe timpul Perșilor și acei istorici nu greșesc de loc căutând aici Alecsandria Marghiană, care a fost fortificată de Alecsandru cel mare pentru ca să servească de stavilă contra sêlbatelor popoare schite. Posițiunea orașului și numeroasele monede după timpul guvernului lui Alecsandru cel mare ce se găsesc și acum pe acolo imputernicesc protecțiunea istoricilor. În seculul al 5-lea dupe Christ. Merw aparținea noului regat persano-creștin, de unde evangelia a fost dusă popoarelor din centrul Asiei și Chinei. La începutul secolului al VII lea era silită învățatura lui Christ. a i face loc celei mahomedane, și de atunci până în zilele noastre residează aici un Khan independent. Locuitorii acestui oraș și a întregului Khanat sînt Turcomanii, vorbesc turcesc, limba lor maternă o persiană. Religiunea lor e Sunită adecă Moslimi ortodocși, și stau sub conducerea sacră a Șeikul-Islamului din Chiwa. Locuitorii din acest Kanat întrec numărul de 9 mii suflete.

Capitala Merw sau Merw-rud se află pe malul riului Murghab, e încungiurată de un zid tare, numeră 2,000 case, 9,000 corturi și câteva giamii. Serdarul (Kanul) are aici 5 palate, din cari trei sînt ocupate de diferitele autorități. În Merw esistă și un număr de Jidani cari sînt despărțiți de restul orașului printr'un alt zid. Principele (Khanul) de astăzi, Isdighir Kan e un bărbat în etate de vr'o 50 ani, care a stat mai mult pe cal decă pe tron, de oare ce conducea singur expedițiunilor de hoții în Persia și în posesiunile ruse de lângă marea Caspică. Lucru curios el iubesc poezia, totdeauna are cu sine un poet persan și lăutari, care i cântă sara. Isdigir Khan a compus singur câteva poezii turce și persane subiectul era hoția. Venitul celui Prinț se sue la 5 sute mii ruble, cari rezultă din rescumperarea acelor prinși și din cele tăbărite. În Merw esistă un bălcu inadins unde se vînd prisionerii ruși și persi ca aclari. Toți supușii Khanului sînt îndatorați a servi dela 14—70 ani în armată. De aceea a putut ușor scoate o armată de 80,000 oameni contra Rușilor și Perșilor; acest Kanat face resboiul sacru (Dșihad) de sute de ani și a căutat toate mijloacele crude de a nimici pe acești din urmă necredincioși.

* (Comedia miseriei). Societatea pentru regularea Tisei în comitatul Heves a anunțat, ca cei ce vreu să și căștige bani pe eamnă, să meargă a lucra la regularea Tisei, căci lucrul este de ajuns pentru vre o 6000 de oameni. Inșă apelul a resunat în pustie căci în loc de 6000 de oameni au eșit la lucru numai 60 de inși. Și totuși se plîng de miseria!

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 7 Noevre n. Resultatul contribuțiilor directe în cele trei cartale prime ale anului 1879 e cu 920,000 fl. al celor indirecte cu 5,316,000 fl. mai favorabil decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Berlin, 7 Novembre n. Scirile despre retragerea intenționată a conțelului Stolberg și despre schimbări în personalul ambasadiorilor sunt neesacte.

**PARTEA SCIENTIFICĂ
și LITFRARĂ**

Bibliografie.

A. de Cihac, *Dictionnaire d'etimologie daco-romane. Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-modernes et albanais.* — Francfort s/M. 1879.

Societatea academică română, astăzi Academia română, primise în programa lucrărilor sale — între alte probleme prea frumoase și adevărat naționale — și elaborarea unui dicționar al limbii române. Spre ducerea la îndeplinire a acestei lucrări de tot folositoare neamului nostru Societatea academică hotărî a însărcina pe doi membri ai sei, Laurian și Massimu, a compune cu ajutorul mai multor alți membri ai Soc. acad., mai întâiu un „dicționar-proiect,” care să slujească drept substrat la elaborarea și edarea unui *dicționar academic*. Astfel fiind dispoziția Societății acad., lumea în câțva cărturară se aștepta înainte de toate și cu deosebire la o culegere de material, la o adunare a tesaurului limbii române așa precum el se află în realitate în toate părțile locuite de Români și în toate părțile societății românesce, adăugînd la aceasta, precum adevărat izvoarele, și limba română a timpurilor trecute. Cu alte cuvinte, compunerea unei *statistice* și unei *istorii* a limbii române, amîndouă se înțelege după măsura putinței concrete, ar fi fost problema aceluși „dicționar-proiect,” precum țineau toți câți au dîșeră încă de lucrări analoge la alte neamuri și câți sciau numai cât de puțin, ce însemnează filologie și în deosebi lexicografie.

În loc însă de a face așa dîcînd un inventariu conșcințios al aversei noastre naționale în privirea limbii; în loc de a constata cu toată fidelitatea și prin mijlocul unei transcripțiuni cât mai eșacte, până și provincialismele și nuanțele dialectice — rețegim, pe cît se putea: redactorii „dicționarului-proiect” și-au pus silințele lor încordate într-o *face* o limbă, care nu este nici moartă nici viuă, ci este născocirea fantaziei ațitate a unor literați, doritori de a „îndrepta” graiul societății românesce după chipul și asemenarea lor. Astfel a primit viață după îndelungate dureri de nascere — un fîț tragicomic: tragic, fiindcă a costat atâtea jertfe materiale și intelectuale, ba chiar o viață de om; comic, deoarece încă nu s'a putut uita un serios cărturar român la el, fără să zimbească cel mai puțin. Aproape 150,000 franci, muncă și timp perdat, care toate s'ar fi putut întrebuița pentru o lucrare mult mai firească și mai folositoare, au fost prețul pentru acel „dicționar-proiect,” pentru care astăzi publicul nu dă nici chiar un preț bagatel.

Ceeace n'a voit să facă Societatea academică de mai nainte, a încercat să îndeplinească un om singuratic, după cît vede bine l-au iertat puterile.

Di Cihac scosese acum nouă ani (1870) un op, intitulat: *Dictionnaire d'etimologie daco-romane. Éléments latins comparés avec les autres langues romanes* — va să dîcă un dicționar etimologic al cuvintelor românesce de proveniență latină. Ca o întâie încercare *scientifică*, a aduna elementele latine ale limbii noastre la un loc și a le aduce în legătură cu celelalte limbi romanice, lucrarea

d-lui Cihac merită toată lauda și recunoștința. Întru adevăr chiar și până în ziua de astăzi nu ni s'a prezentat ceva mai bun. Cartea d-lui Cihac și astăzi este unică; și cu toate că filologii vor mai avé de obiectat unele și altele, totuși și cel mai riguros critic va trebui să concedă, că di Cihac a făcut un bun început și ne-a prezentat un substrat de discuție, care merită deplina considerație a filologilor.

De curînd a apărut o continuare a lucrării d-lui Cihac. Cartea citată în fruntea recenziunii noastre se poate privi ca *partea II. a* a dicționarului de etimologie daco-română, cu toate că aceasta nu se indică expres pe titlul. Tomul acesta cuprinde elementele *slavoane, maghiare, turcesci, neo-grecesci și albaneze*.

Mărturisim cu sinceritate, că această încercare a d-lui Cihac este chiar impunătoare. Ceeace până astăzi n'a făcut o Societate academică: a înregistra adevărat după putință în mod *scientific* întregul material de proveniență nelatină al limbii române un om singuratic, di Cihac cu o diligență rară și cu o erudiție deosebită a știut să sêvêrșească. Di Cihac a dezvoltat în privirea cuantitativă chiar *trop de zèle*: el a primit prea mult în dicționarul seu de *limbă românească*!

Precum este cunoscut, Societatea acad. a lăpădat din „dicționarul” limbii române toate elementele slavoane, turcesci..., și le-a arestat în „Glosariu”, timbrându-le de oprite a se afla în societatea Românilor celor adevărați. Ce idee despre „romanicitatea” unei limbi! Ca și când limbă *romanică* sau *neo-latină* va să însemne limbă cu un vocabular, care cuprinde numai elemente *latine*! Dar care limbă *neo-latină* s'ar pute numi apoi cu drept astfel?! Limba *franceză*, în a cărui dicționar aflăm — abstrăgînd dela elemente celtice, grecesci... — o mulțime de elemente germane, între care chiar cuvinte ca: *boulevard* (Bollwerk), *vasisdas* (was ist das), *havresac* (Hafersack) etc etc etc? Sau limba spaniolă, care după eruditul Spaniol Sarmiento conține numai $\frac{1}{10}$ elemente latine, celelalte $\frac{4}{10}$ fiind grecesci, germane, arăbesci...?! Chiar Italianii, cu limba cea mai apropiată celei românesce, câte elemente germane, grecesci... au primit și le păstrează bucuroși în tesaurul lor! Cu un cuvînt, limbă *romanică* înseamnă limbă *mestecată**) a cărei substanță structură însă este *latină*. (Va urma). •

*) Care limbă modernă este nemestecată, pură?! Popoarele moderne nu se îngrădesc ca Chinezii.

Bursa de Viena

din 6 Noevre n. 1879.

London	116 80
Galbin	5 57
Napoleon d'aur (poli)	9 32 1/2

Nr. 190

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia Saschiz ppresbiteratul Sighișoara prelângă neputinciosul paroch Georgiu Șoneriu se escrie prin aceasta concurs cu termin până la 22 Noevre st. v. a. c.

Emolumentele sînt:

1. Cuartir liber cu edificarele economice, grădină de pomi și legumi.
2. Din porțiunea canonică 8 jugere pămînt, din cari 6 folosibile în tot anul.
3. Dela 50 familii române câte o ferdelă grâu sau cucuruz sfărmit.
4. Dela 80 familii neurustice câte o ți de lucru
5. Lemne de ajuns.
6. Stola îndatinată dela 70 familii; din cari emolumente computeate preste tot rezultă suma de 250 fl.; în fine se observa că capelanul ales va pute fi instituit și ca învățator.

Cei ce doresc a reflecta la premeratul post sînt invitați ași așterne petițiunile lor subscrisului până la terminul prefipt instruate în sensul prescrișelor „Statutului organic” do-

cumentînd tot odată, că posed cunoscința perfectă a limbii germane pre lîngă cea maternă, special sînt avisași a se presenta în vr'o duminică sau sêrbătoare la biserica din Saschis spre ași documenta desteritatea în cântare și tipic sau apoi în cuvîntare.

Sighișoara 23 Octomvre 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Zacharia Boiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 119.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei greco-orient. dela biserica de jos din Vîmică în protopresbiteratul Cetății de piatră, prin aceasta cu permisiunea p. ven. consistoriu archidieceșan dto 15 Maiu, a. c. Nr. 1387. B. se escrie concurs cu termin până la 21 Noevrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Dela 100 familii câte o ferdelă de cucuruz sfărmit și câte o ți de lucru prețuitoare în 250 fl. v. a., și dela 30 de familii câte o ți de plug prețuite în 34 fl. v. a.
2. Stolele satorite după hotărîrea sinodului ppresbiteral din 1873, cari toate sumate la oaltă dau un venit anual de 400 fl. v. a. prescriș pentru o parochie de clasa III.

Doritorii de a ocupa această parochie, au ași adresa concursese instruite în sensul prescrișelor „Statutului organic” și a regulamentului provisoriu din 1873, la subscrisul oficiu ppresbiteral până la terminul sus arătat.

Cărpiniș la 20 Octomvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Șovrea m. p.,
adm. prot.

Nr. 129.

3—3

CONCURS.

Ne ivindu-se nici un concurent la parochia Frata de clasa a III în urma concursului publicat în „T. R.” Nrii 89. 90. și 91, — prin aceasta se escrie de nou concurs tot cu ace-

leași emolumente, cu terminul până la 10 Novembre a. c. st. v.

Agărbiciu, 21 Octomvre, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Pop Moldovan m/p.,
protopresb.

CONCURS.

Pentru postul de învățatoriu la scoala gr. orient. din cetate în Sibiiu, cu care post este împreunat și oficiul de cântăreț la biserica parochială din cetate, se deschide prin aceasta concurs cu terminul 3/15 Noevrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual de 300 v. a.
2. Accidențe stolare 30—40 fl.
3. Locuință liberă de doue încăperi în casa parochială;
4. Doi stângini de lemne;
5. Folosirea unei părți din grădina scoalei.

Concursele instruite în sensul „statutului organic” sînt a se adresa până la terminul sus indicat la subscrisul președinte al comitetului parochial.

Sibiiu 20 Octomvre (1 Noevrie) 1879.

În conțelegere cu p. v. oficiu ppresbiteral.

Iacob Bologa m/p.
pres. comitetului parochial.

3—3

ad Nr. 167

3—3

EDICT.

Maria născ. Aldea de religiunea greco-orientală din Roșia, comitatul Sibiiului, carea mai bine de trei ani a părășit cu necredință preț legiuitul ei bărbat Nicolae Costea, tot de acolo, fără ca să se scie ubicațiunea ei, se citează prin aceasta, ca în termin de un an și o ți dela ziua mai jos însemnată, să se înfățișeze înaintea subscrisului for matrimonial; căci la din contră și în absența ei se va decide procesul intentat asuprași de cătră bărbatul ei.

Sibiiu 1 August 1879.

Forul matrimonial gr. or. al ppresbiteratului Sibiiului II.

Tipografia archidieceșană în Sibiiu.

A eșit de sub presă:

4

CALENDARIU
pe anul visect dela Christos
1880.

Anul al douăzeci și nouălea.

Prețul unui esemplar legat **30 cr.**, pentru vîndători nelegat **23 cr.** v. a și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

(112 pagine tipărite cu litere după ortografia „cu semne”)

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea eșactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — **Genealogia casei domnitoare austriace.** — **Regenți europeni.** — **Tace de timbru** pentru polițe și documente. — **Servițiul postal și telegrafic.**

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania
(23 pagine cu câte două coloane).

ierarhii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Domnița Ruxandra, (Novelă istorică). — **Poesii** („Psalmul 8” și „Ciasornicul îndreptat”; „Cele patru virtuți”; „Măndrul”; „N'ai protivnică sub soare”). — **Calendariu economic** (pentru fie-care lună a anului). — **Însemnarea tîrgurilor.** — **Măsurile noue și vechi.** — **Conspectul săptămînilor** (pe anul visect 1880). — **Catalogul cărților**, cari se află în tipografia archidieceșană. — **Anunciuri.**

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.